



SYLLABUS I LËNDËS: Letërsi romantike shqipe II

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti i Filologjisë
Titulli i lëndës:	<i>Letërsi romantike shqipe II</i>
Programi:	Gjuhë dhe letërsi shqipe
Niveli:	Studimet themelore
Statusi lëndës:	Obligative
Viti i studimeve:	Viti i dytë, semestri i katërt
Numri i orëve në javë:	3
Vlera në kredi – ECTS:	6
Koha / lokacioni:	Semestri veror/ Universiteti “Ukshin Hoti” – Fakulteti i Filologjisë
Mësimdhënësi i lëndës:	prof. asoc. dr. Teuta Vinca Kafexholli
Të dhënat kontaktuese:	teuta.kafexholli@uni-prizren.com
Përshkrimi i lëndës:	Ky kurs u mundëson studentëve njohjen me letërsinë shqipe duke filluar në vitet 30-40 të shekullit XIX për të vazhduar deri në shpalljen e Pavarësisë. Pra konceptet dhe fenomenet e formacionit stilistik të Romantizmit në letërsinë shqipe janë objekt studimi në lëndën Letërsia romantike shqipe . Përmes veprave letrare të përfaqësuesve të kësaj periudhe, studenti është në gjendje nga aspekti teoriko-kritik të analizojë krijimet letrare duke u përqendruar tek autorët emblematikë dhe tek veprat e tyre.
Qëllimi i lëndës:	Qëllimi i programit të lëndës Letërsi romantike është që t'i njohë studentët me rrethanat historike, politike e shoqërore në të cilat u zhvilluan kjo periudhë letrare. T'i aftësojë studentët me njohuri të duhura dhe sistematike për modelin kulturor të Rilindjes Kombëtare Shqiptare duke marrë informacion për poetikën dhe strukturën e zhvillimit të formacionit stilistik të Romantizmit. Gjithashtu ky program ka për synim të pajisë studentët me njohuri për të hartuar me kreativitet individual për të analizur vepra të veçanta dhe fenomene të përgjithshme të romantizmit shqiptar.
Rezultatet e të nxënit:	Gjatë dhe pas përfundimit të këtij kursi, studentët: • hartojnë dhe zhvillojnë analiza, interpretime, studime të pavaura për letërsinë, tekstet dhe autorët e veçantë; • njohin konceptet substanciale të zhvillimit të letërsisë, kryesisht në letërsinë romantike shqipe; • krahasojnë në fushën e studimit ndërmjet romantizmit evropian dhe romantizmit shqiptar, duke u nisur nga idetë, temat, kodet, ligjërimet, figurat, stilet etj.; • formojnë idenë e komunikimit të qartë me përbërësit e shkrimit romantik dhe me kritikën letrare për të; • sistemojnë konceptet dhe metodat e kërkimit të esencave në kuptimin letrar dhe në nivelin shkencor për të dhënë vlerësime të pavarura, në të shkruar dhe në të folur.
Ngarkesa e studentit (duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)	



Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithsej
Ligjërata	3	15	45
Ushtrime teorike/laboratorike	2	10	20
Punë praktike			
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	2	10	20
Kollokfiume, seminare	1	3	3
Detyra të shtëpisë	4	3	12
Koha e studimit vetanë të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	2	15	30
Përgatitja përfundimtare për provim	2	5	10
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuis,provim final)	1	3	3
Projektet, prezantimet ,etj	1	7	7
Totali			150 orë (6 ECTS)
Metodologjia e mësimdhënies:	Ligjërata të kombinuara, si: shpjegim – sqarim, ushtrime, analiza tekstore e shkencore, diskutime, punë në grupe, demonstrime dhe interpretime, shtruarje e shqyrtim idesh, hartime krijuese, vetë hulumtuese etj. Këto do të jenë pjesë kryesore për punën e vlerësimit dhe mënyrën apo metodologjinë e të ligjëruarit. Varësisht nga tema mund të organizohen dhe realizohen përmes komunikimit interaktiv, ligjërata në modelin klasik, përmes (kompjuterit dhe projektorit) etj. Këto edhe mënyra të tjera të ligjëruarit kërkojnë kushte të mira, si ndriçim në klasë, numri i studentëve të jetë sipas standardit të parapara, të kemi internet dhe elemente të tjera elektronike, të cilat mundësojnë realizimin e koncepteve teorike dhe praktike.		
Metodologjia e vlerësimit:	Vlerësimi do të bëhet duke u mbështetur në, vlerësimet me shkrim (dy teste gjatë vitit akademik), seminare, detyra të shtëpisë, angazhime në klasë dhe në testin përfundimtar që do të jetë me shkrim dhe komunikim. Pikët e vlerësimit: Testi i parë: 1-15 pikë Testi i dytë: 1-15 pikë Prezantim 1-10 pikë Vijimi i rregullt dhe aktiviteti në klasë: 1-10 pikë Testi përfundimtar: 1-50 pikë. Totali: 100 pikë Vlerat e pikëve: 51-60 = 6 61-70 = 7 71-80 = 8 81-90 = 9 91-100 = 10 Studentët me rezultat të përgjithshëm nën 50 pikë nuk mbërrijnë notën kaluese.		
Literatura			



Literatura primare:	Veprat e autorëve të përfshirë në këtë semestër Rexhep Qosja: <i>Historia e letërsisë shqipe-Romantizmi 2, 3</i> , Rilindja, Prishtinë, 2010; Sabri Hamiti, “Letërsia filobiblike Letërsia romantike”, vepra 7. F. Konica, Prishtinë, 2002. Grup autorësh: <i>Historia e letërsisë shqiptare, Rilindja, Prishtinë, 1989.</i>
Literatura shtesë:	Rexhep Qosja: <i>Porosia e madhe</i> , Rilindja, Prishtinë, 1986. Eqrem Çabej: <i>Shqiptarët midis Perëndimit dhe Lindjes</i> , MÇM, Tiranë, 1994. Robert Elsie: <i>Historia e letërsisë shqiptare</i> , Dukagjini, Pejë, 1997. Sali Bashota: <i>Domethënia e ideve letrare</i> , Rilindja, Prishtinë, 2001. Latif Berisha: <i>Vepra</i> , Fakulteti i Filologjisë, Prishtinë, 2002. Sali Bashota: <i>Studime letrare</i> , Toena, Tiranë, 2008.

Plani i dizajnuar i mësimit:		
Java	Ligjërata	Ushtrime
<i>Java e parë:</i>	Hyrje në lëndën e Historisë së letërsisë shqipe II Përmbledhje e lëndës; Konteksti historik dhe konteksti kulturor në periudhën e Rilindjes Kombëtare.	Përmbledhje e lëndës. Konteksti letrar dhe historik në periudhën e romantizmit
<i>Java e dytë:</i>	Romantizmi shqiptar dhe romantizmi evropian; Historia dhe bashkëkohësia; Kulti i ardhmërisë; Romantizmi dhe klasicizmi; Bota njerëzore dhe bota imagjinare; Konteksti horizontal evropian i romantizmit shqiptar.	Pikëtakimet mes romantizmit shqiptar dhe atij evropian.
<i>Java e tretë:</i>	Gavrill Dara i Riu Fillimet poetike; Poema “Kënga e Sprasme e Balës” dhe historia e letërsisë; Poema dhe kujtesa historike; Ndërtimi tematik.	Fragmente dhe analizë nga vepra e Gavrill Darës “Kënga e sprasme e Balës”.
<i>Java e katërt:</i>	Konstandin Kristoforidhi Romantiku polyglot; Baba i gjuhës shqipe; Përkthimet e librave të shenjtë; Dialektet dhe gjuha gjithëkombëtare; Fjalori i gjuhës shqipe; Kallëzimi “Gjahu i malësorëve- Hieja e Tomorrit”.	Lexime dhe analiza nga vepra e Kristoforidhit.
<i>Java e pestë:</i>	Zef Serembe Shkrimet e botuara e të pabotuara; Poemat italisht; Qëndrimi ndaj poezisë popullore; Qëndrimi ndaj poezisë evropiane; Qëndrimi ndaj gjuhës.	Analizë letrare e poezive të Serembes.



<i>Java e gjashtë:</i>	Naim Frashëri <i>Naimi dhe tradita letrare kombëtare e botërore;</i> <i>Naimi dhe letërsia e Lindjes;</i> <i>Proza diturore dhe filozofike;</i> <i>Proza dhe poezia për fëmijë;</i> <i>Poezia diturore;</i> <i>Vjershat dhe poemat atdhetare.</i> <i>Analizë e veprës “Lulet e verës”</i>	Analizë dhe lexime nga poezitë e Naim Frashërit.
<i>Java e shtatë:</i>	Naim Frashëri <i>Poema “Bagëti e bujqësija”;</i> <i>Ndërtimi tematik i poemës;</i> <i>Vjershat dhe poemat filozofike;</i> <i>Poema “Historia e Skënderbeut”;</i> <i>Ndërtimi i personazheve të “Historia e Skënderbeut”;</i> <i>Vlera artistike e poemës;</i> <i>Rëndësia e krijimtarisë gjuhësore të Naimit për gjuhën gjithëkombëtare.</i>	Fragmente dhe analiza të veprave “Bagëti e bujqësisë”, “Historia e Skënderbeut”.
<i>Java e tetë:</i>	Provimi i parë gjysmësemestral	Përgatitje për provimin e parë gjysmësemestral
<i>Java e nëntë</i>	Sami Frashëri <i>Jeta dhe botëkuptimi;</i> <i>Sami Frashëri dhe kultura turke;</i> <i>Sami Frashëri në letërsinë e romantizmit shqiptar;</i> <i>Analizë e dramës “Besa”;</i> <i>Ndërtimi melodramatik të drama “Besa”;</i> <i>Proza historike dhe kompozicioni i veprës</i> <i>“Shqipëria ç’ka qenë, ç’është e ç’do të bëhetë?”;</i> <i>Analizë e romanit “Dashuria e Talatit me Fitneten”;</i> <i>Gjuha diturore dhe gjuha artistike letrare.</i>	Analizë dhe lexime fragmentesh nga veprat e Sami Frashërit.
<i>Java e dhjetë:</i>	Filip Shiroka <i>Kronologji e jetës;</i> <i>Vjershëtor i vonuar;</i> <i>Poezitë atdhetare;</i> <i>Poezitë satirike;</i> <i>Poezitë meditative;</i> <i>Prirje të stilit</i> <i>Vjershat e tij dhe horizonti i pritjes.</i>	Analizë dhe lexime fragmentesh nga veprat e F. Shirokës.
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	Ndre Mjeda <i>Mes traditës botërore dhe traditës kombëtare;</i> <i>Fillimet krijuese;</i> <i>Poemat lirike;</i> <i>Poema “Vaji i bylbylit”, “I tretuni”.</i> <i>Poema “Andrra e jetës”;</i> <i>Poemat tingëllimore “Liria”, “Lissus”, “Scodra”.</i>	Analizë dhe lexime fragmentesh nga veprat e Ndre Mjedës
<i>Java e dymbëdhjetë:</i>	Zef Skiroi <i>Poezitë atdhetare;</i> <i>Poemat lirike “Mili dhe Hajdhia”;</i> <i>Poemat heroike;</i> <i>Poema “Te dheu i huaj”;</i> <i>“Mino”, analizë e kësaj poeme.</i>	Analizë dhe lexime fragmentesh nga veprat e Zef Skiroit.
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Asdreni <i>Jeta dhe veprimtaria;</i>	Përmbledhje e lëndës.



	Lirikat patriotike; Lirikat shoqërore; Motivi peisazhist; Motive meditative.	
<i>Java e katërmbëdhjetë:</i>	Vinçenc Prenushi Vëllimi poetik “Gjeth e lule”; Dramaturgjia e Prenushit; Përkthimet, publicistika, folkloristika. Ndoc Nikaj Jeta dhe krijimtaria; Analizë e romanit “Marcja”; Analizë e romanit historik “Shkodra e rrethuese”; Analizë e romaneve tjera historike; “Tivari i marrun”, “Bukurusha”, “Ulqini i marrun”, “Bukurusha”.	Analizë dhe lexime fragmentesh nga veprat e Asdrenit.
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Përmbledhje e lëndës, rekomandime për organizimin e provimit. Provimi i dytë intermediar	Përmbledhje e lëndës, rekomandime për organizimin e provimit.
Politikat akademike dhe kodi i sjelljes		
<i>Studentët duhet t’u përmbahen rregullave të përcaktuara sipas Statutit të UPZ-së, rregulloreve dhe vendimeve të miratuara nga Senati i UPZ-së dhe këshilli mësimor Pritet që secili student të vijë me kohë dhe të marrë pjesë në çdo ligjeratë. Për shkak të natyrës dhe mënyrës së studimit në këtë lëndë, ardhja në mësim dhe pjesëmarrja aktive në diskutim është me rëndësi të veçantë. Studentët janë të obliguar të kenë sjellje të mirë dhe të mbajnë qetësi, si dhe t’i shkyçin telefonat mobilë gjatë ligjëratave.</i>		